

Erfgoed en Duurzaamheid in de gemeente Rheden

(beleid) in uitvoering

30 augustus 2023

Martijn Andela – duurzame monumentencoach gemeente Rheden

**verduurzaming ~~versus~~ erfgoedwaarde
en**

Nieuws

Over 50 jaar is het 'vrijwel onleefbaar heet' voor een derde van de wereldbevolking

4 mei 2020

Een derde van de wereldbevolking leeft in gebieden die binnen 50 jaar net zo warm zullen worden als de heetste delen van de Sahara, tenzij de uitstoot van broeikasgassen omlaag gaat. Dit zeggen wetenschappers uit

▲ Een zwangere Somalische vrouw zit bij een boomstam in een vluchtelingenkamp. Wetenschappers zeggen dat klimaatverandering het aantal asielzoekers in de EU enorm gaat verhogen. © AP

Studie: 'Honderdduizenden klimaatvluchtelingen in aantocht'

Als klimaatverandering doorzet en grote delen van de wereld overstromen komen honderdduizenden extra vluchtelingen aldus een Amerikaanse studie.

Bob van Huët 24-12-17, 11:54

Het aantal mensen dat hun land straks als gevolg van klimaatontvluchten naar de Europese Unie neemt aan het einde van de eeuw zal 188 procent toe. Europa moet zich daarom voorbereiden op 66

NIEUWS

Smelten gletsjers op Groenland kan warme zeestroom versneld blokkeren, met grote gevolgen voor het klimaat wereldwijd

Deense wetenschappers menen de voortekenen te zien van klimaatverandering: het smelten van gletsjers op Groenland kan de Atlantische Mercurie

nieuwsuur Klimaat

Woensdag 31 mei, 19:29

Nieuw onderzoek: 'Aarde is ernstig ziek, maar niet ongeneeslijk'

Marijn Duintjer
Tebbens
verslaggever

Mensen gebruiken de aarde op een manier die niet vol te houden is. Dat schrijven vooraanstaande wetenschappers in een nieuw onderzoek. "Mensen nemen enorme risico's met de toekomst van de beschaving en alles wat op aarde leeft", waarschuwen de onderzoekers.

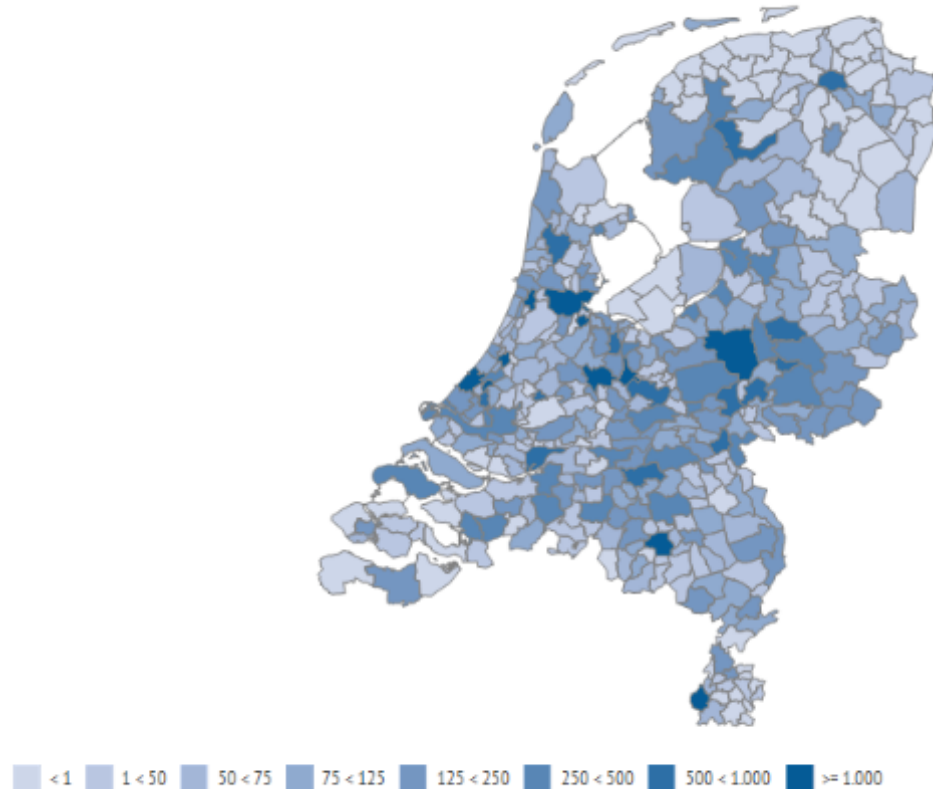
Monumentenbestand in Nederland

61.875 rijksmonumenten (nov. 2019)

55.801 gemeentelijke monumenten (eind 2015)

Conclusie: ca. 1,4% van alle gebouwen in NL heeft een beschermde status.

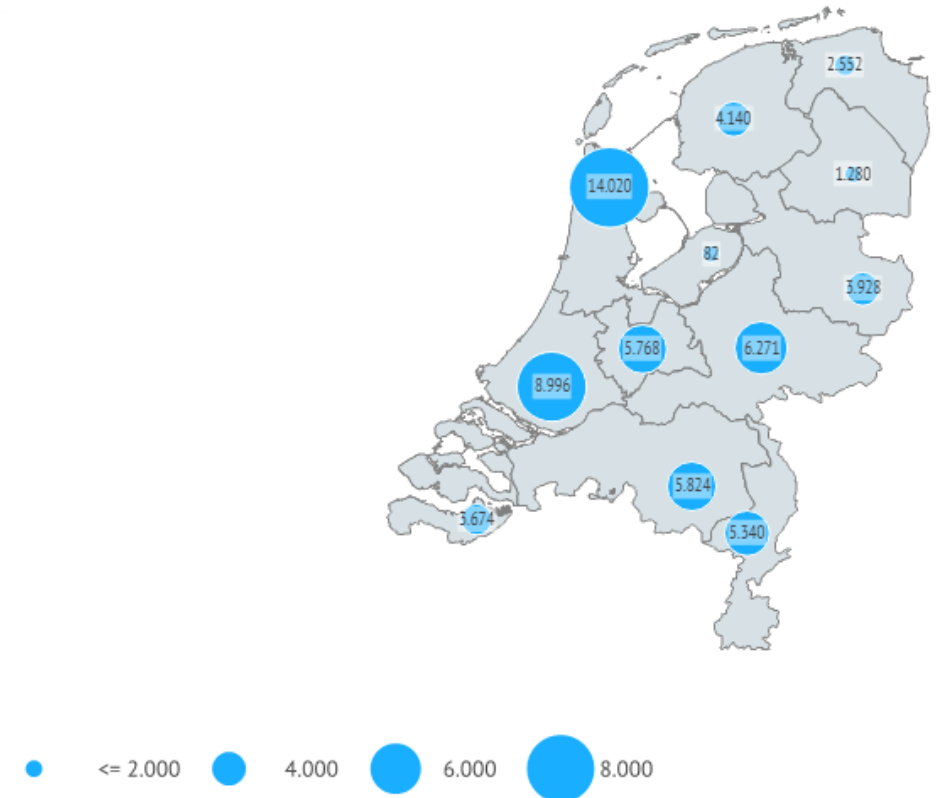
Aantal gemeentelijke monumenten (naar bron met hoogste telling) - 2015

Bron: RCE

7.740.965 woningen (RVO.nl 2017)
568.000 utiliteitsgebouwen (RVO.nl 2017)

Rijksmonumenten stand november 2019

Bron: RCE - Monumentenregister

Vensterpartij uit 1904 voor en na energiebesparende vervanging in kunststof en dubbelglas; succesvolle energiebesparing, maar fors cultuurwaardenverlies

Afbeelding 12

Vorstschade aan een buitengevel waarvan de spouw is nagevuld. Door een te zachte kwaliteit ontstond vorstschade. Om de wateropname te reduceren is de buitengevel gehydrofobeerd. Hierdoor verergerde het probleem (foto: H.C. Badoux).

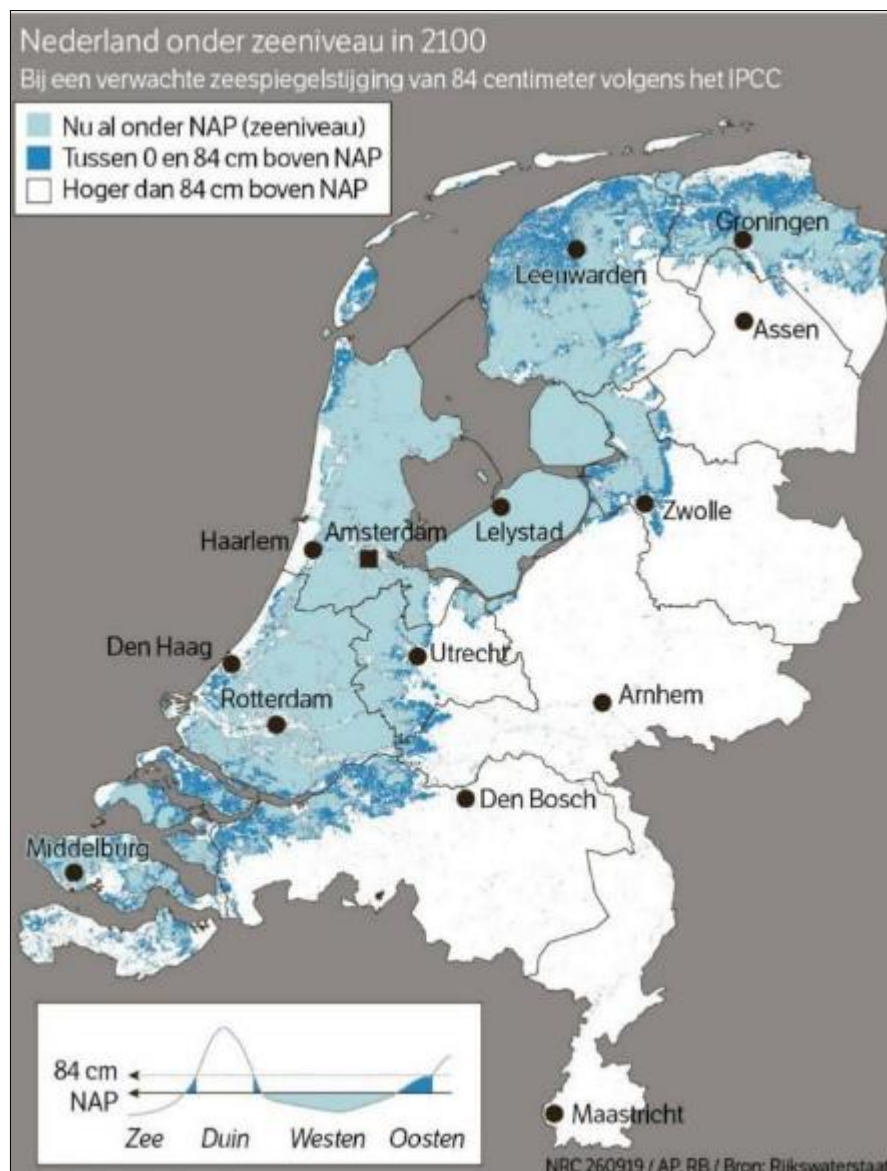
Michel van Zutphen - Van Z... + Volgen

Inspecteur/adviseur bij van Zutphen
Totaal Advies houtaantasting en vocht...
20 u · Bewerkt ·

Na een verzakking en schade aan een tegelvloer hebben wij een vloerinspectie uitgevoerd in Hilversum. Deze houten vloer is in het verleden geïsoleerd met Purseschuim. Persoonlijk ben ik nooit een voorstander geweest om een houten vloer met een dergelijk product te isoleren. Buiten dat het een milieu onvriendelijk product is en giftige stoffen (kunnen) vrijkomen zijn de vloerbalken niet meer controleerbaar op gebreken. In dit geval zijn de vloerbalken aangetast door houtrot/ kelderzwam (*Coniophora puteana*) als gevolg van (optrekkend)vocht vanuit de fundering en condensatie tussen de vloer en isolatielaag. Vermoedelijk waren er al problemen met de vloer voordat de isolatie is aangebracht. Conclusie; laat (zeker met een houten balklaag) uw vloer en kruipruimte controleren op gebreken alvorens te isoleren.

Voor meer informatie of een inspectie/advies kunt u contact met ons opnemen, wij helpen u graag verder:
<https://lnkd.in/gfdUkV5> <https://lnkd.in/dCfXwdh>
#vanzutphentotaaladvies #vochtonderzoek
#kruipruimteinspectie #zwamonderzoek
#bouwkundigekeuring

Verduurzamen is ook monumentenzorg!

Oude huizen dalen het hardst in prijs

ALBLASSERDAM Huizen die voor 1930 zijn gebouwd zijn in het laatste kwartaal van vorig jaar het hardst in waarde gedaald vergeleken met drie maanden eerder.

Dit stelt Kadasterdata.nl, een online platform voor woninginformatie dat data gebruikt van onder meer het Kadaster en het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS). Oude woningen verminderen sterker in waarde dan nieuwere huizen omdat ze vaak niet zo energiezuinig zijn.

Huizen van voor 1930 zijn vaak gebouwd met enkel glas en slecht

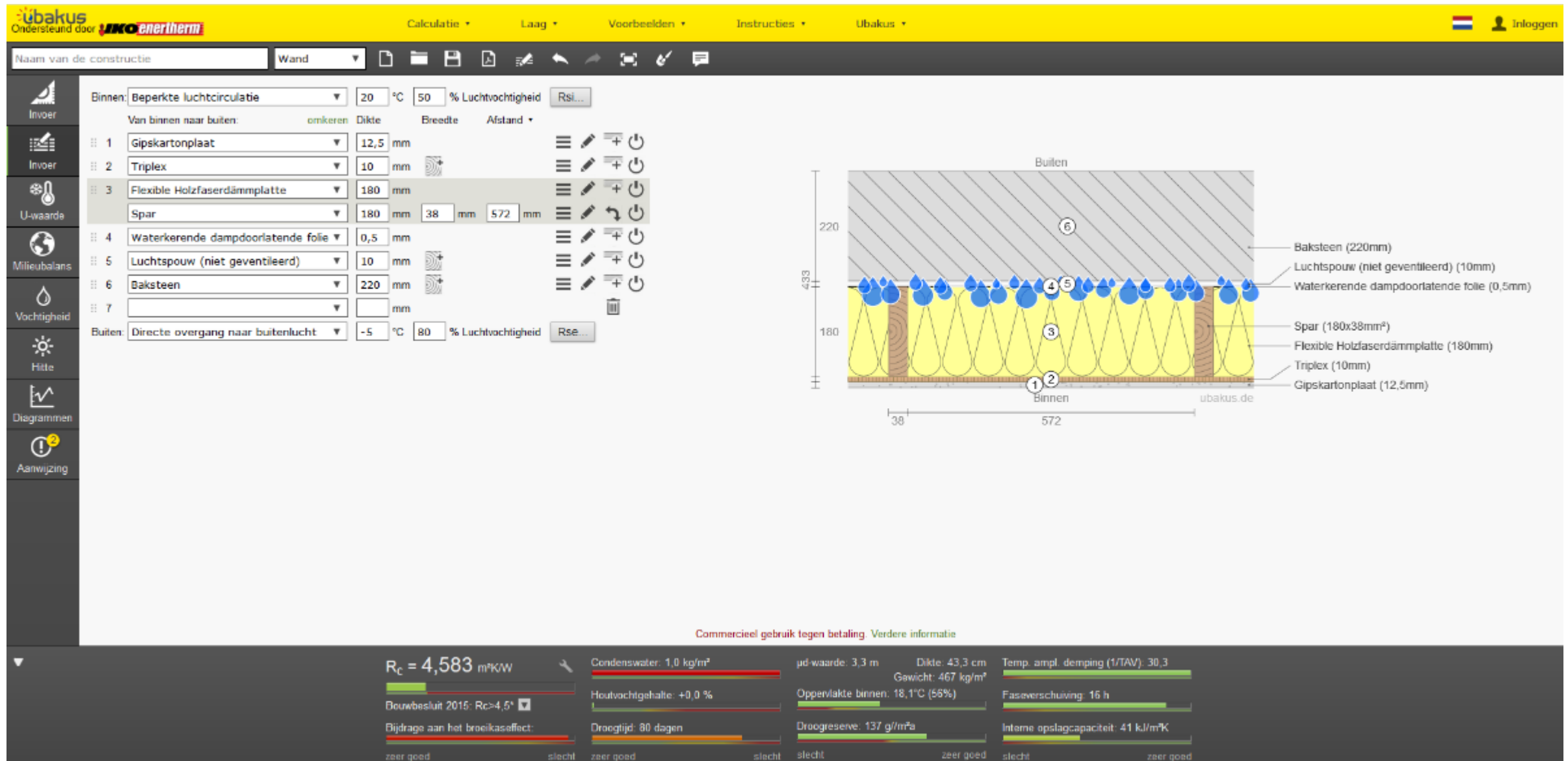
geïsoleerd. Een energiezuinige woning heeft een hoger energielabel en is dan ook meer waard. Van de woningen gebouwd tussen 1880 en 1929 met het laagste label G ligt de prijs per vierkante meter zo'n 1000 euro lager dan huizen met label F of hoger.

Een huis met label G was gemiddeld iets meer dan 3000 euro per vierkante meter waard, een huis met een hoger label ruim 4000 euro.

Volgens Kadasterdata.nl zijn huizen die voor 1930 gebouwd zijn ruim 6 procent in waarde gedaald afgelopen oktober, november en december.

De markt doet niet alles uit zichzelf goed

VTR

Vereniging
Timmerwerk
Restauratie

Vereniging van
Erfgoedhoveniers

Vakgroep
Restauratie

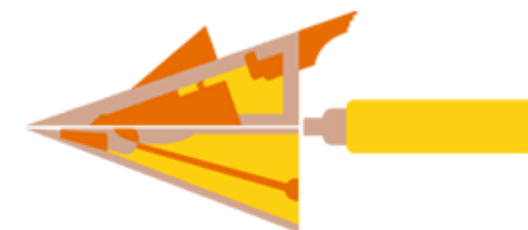
Partners in restauratie,
onderhoud en herbestemming

Stichting
Erkende
Restauratiekwaliteit
Monumentenzorg

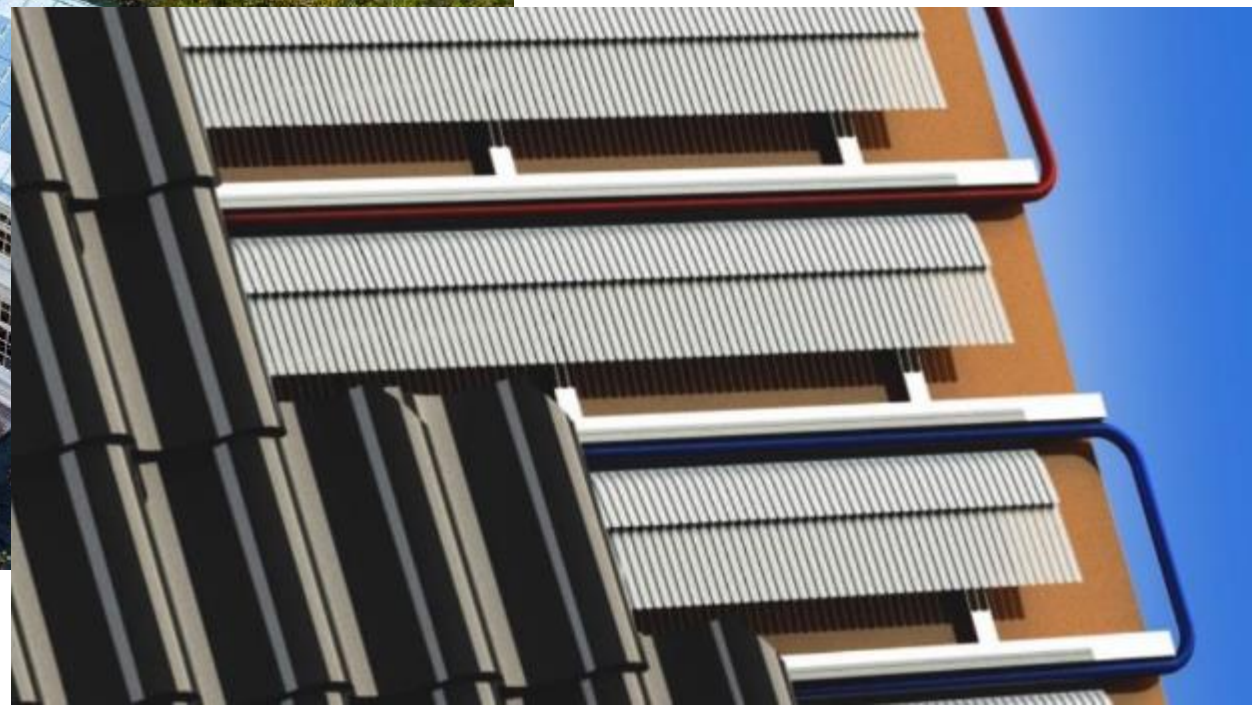
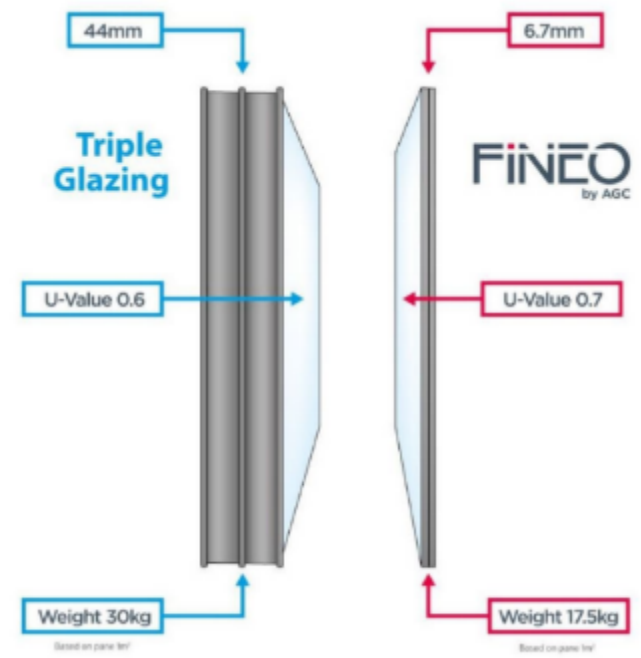
OVG

Het Neerlandsch Stucgilde

Deskundigheid en Ambacht

Innovatie

Maatschappelijke context

Nieuwsuur

nieuwsuur

Vrijdag 7 oktober 2022, 11:51

Kasteelheren in warme truien: 'Het wordt hier onbewoonbaar'

Eva Doesborgh

Kasteel- en landgoedeigenaren vrezen voor verval van cultureel erfgoed als gevolg van de hoge energieprijzen. De particulieren vallen buiten de regeling van het prijsplafond en wonen in grote, zeer slecht geïsoleerde panden. Verduurzamen willen de meesten wel, maar door lastige regelgeving en beperkte subsidies is dit vaak onmogelijk.

Tegelijkertijd...

de Volkskrant

Log in

Abonneren vanaf 2,- per week

Topverhalen vandaag

Opinie

Cultuur & Media

Podcasts

Beter Leven

Foto

Wetenschap

Economie

Sport

Puzzels

REPORTAGE

'Wat is nou belangrijker: het klimaat redden of een stadsgezicht beschermen?'

Vrijwel nergens in Nederland wordt het zichtbaar plaatsen van zonnepanelen op erfgoed toegestaan.

Achtergrond • 14 okt '22 11:23

Bewoners van monumenten stoken zich arm: 'Wij willen ook zonnepanelen, maar dat mag niet'

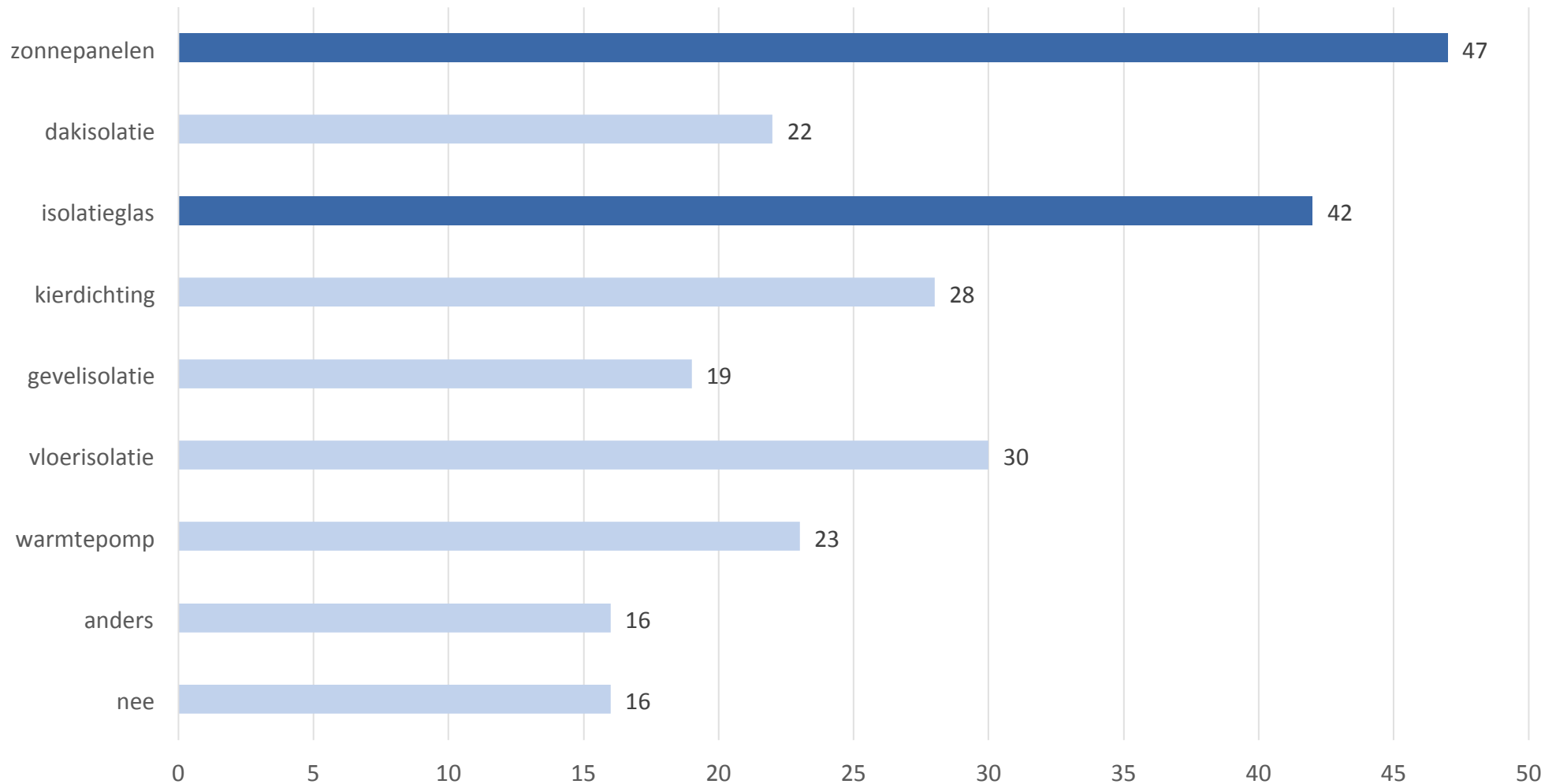
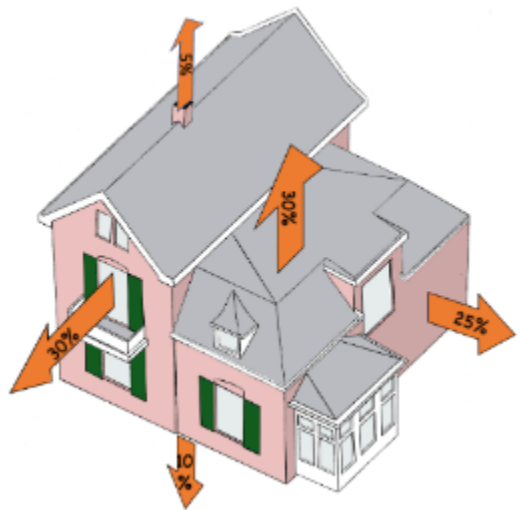

Orla McDonald

Wie wordt niet verliefd op de glas-in-loodramen, ornamenten en gevelindeling van een monumentaal pand? Deze bouwkunst heeft alles — behalve isolatie. Nu de gasprijs hoog is, stijgt de energierekening tot...

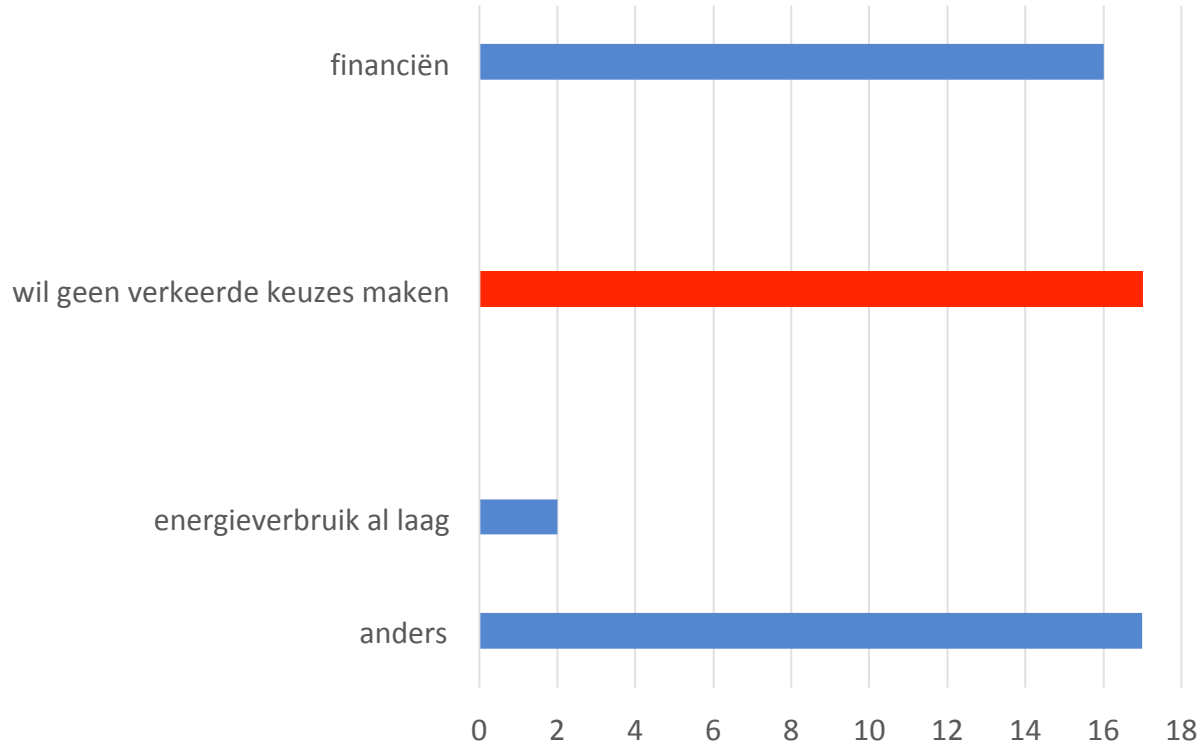

Verduurzamingsambities in de komende 3 jaar? (%)

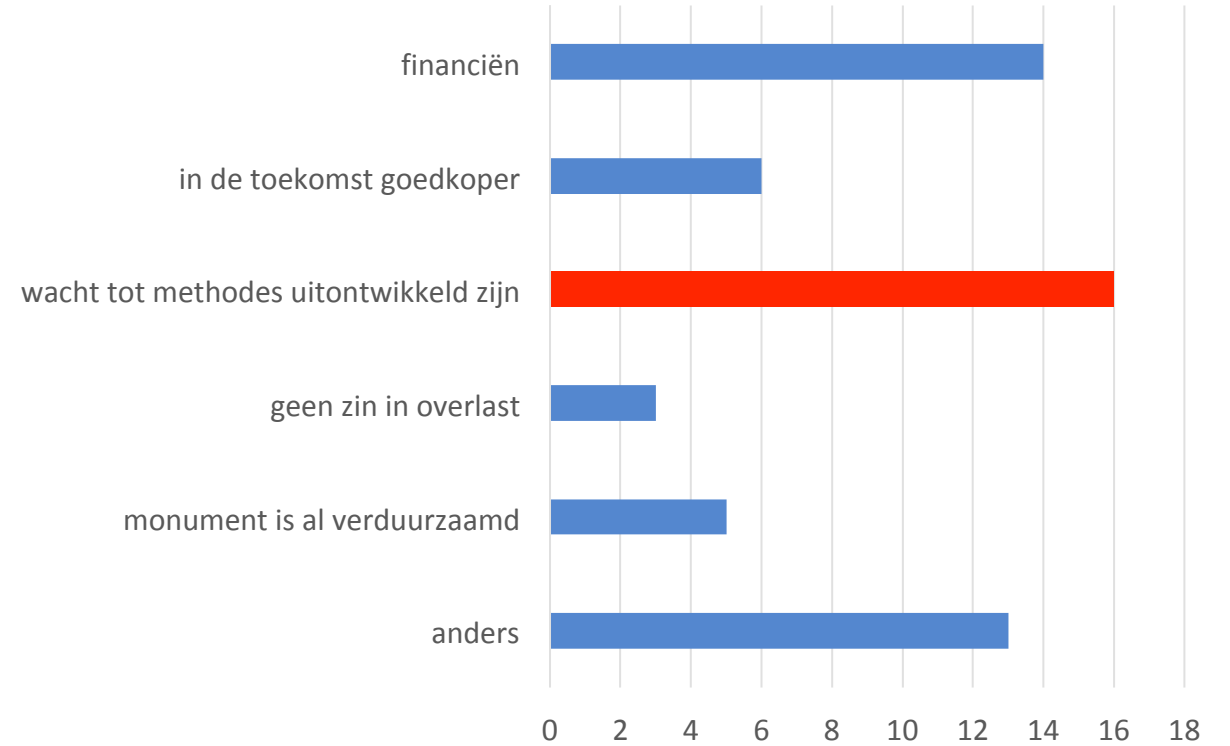

Waarom niet (verder) verduurzamen? (%)

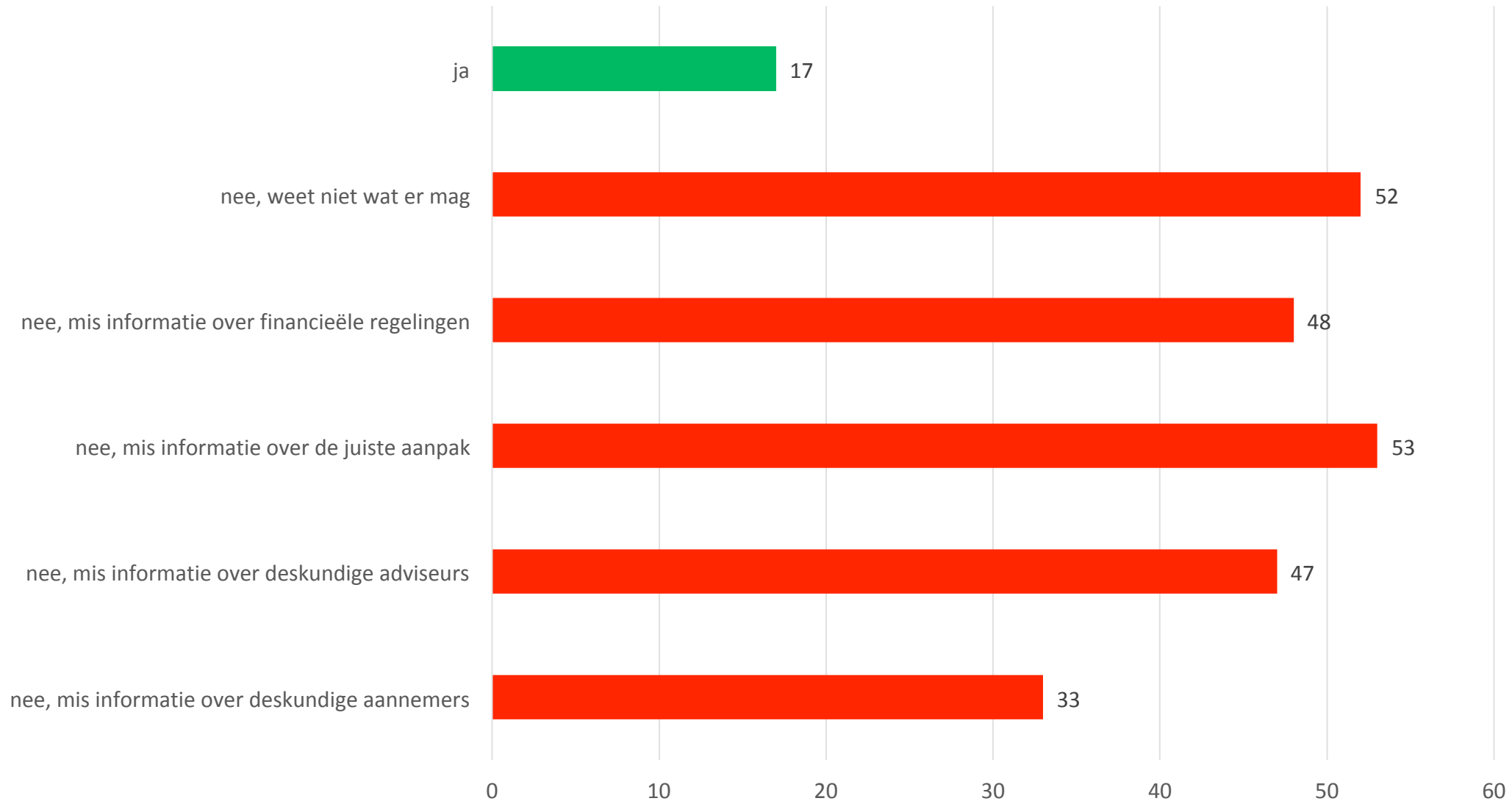
Waarom eerder niet verduurzaamd?

Waarom nu niet verduurzamen?

Genoeg informatie om te kunnen verduurzamen? (%)

Samenvatting uitkomsten enquête monumenteigenaren

- **Bij verduurzaming is het belangrijk te focussen op de verkoop en verbouwing van monumenten; daar liggen de kansen. Het wordt wel steeds belangrijker op tijd in te stappen, want de eigendomsduur van monumenten is relatief lang en neemt toe.**
- Een flink deel van de monumenteigenaren is wel bezig met verduurzaming, maar de belangrijkste drijfveren zijn toch vooral een verlaging van de energiekosten en comfortverbetering.
- **Er gebeurt veel buiten het zicht van de gemeente. Veel monumenteigenaren zien isoleren niet als vergunningsplichtig. De belangrijkste adviseurs van eigenaren zijn aannemers en het internet.**
- Eigenaren prefereren duurzaam opwekken boven besparen. Zonnepanelen hoeven gestimuleerd te worden; bijna 50% van de monumenteigenaren overweegt ze in de komende 3 jaar te nemen!
- En ze kiezen niet altijd uit zichzelf de meest efficiënte maatregelen: vloerisolatie is bijvoorbeeld meer in trek dan gevel- of dakisolatie.
- De vrees om verkeerde keuzes te maken weegt voor monumenteigenaren zelfs zwaarder dan het financiële aspect bij *niet-verduurzamen*.
- **Er is veel behoefte aan deskundig en onafhankelijk advies onder eigenaren, vooral over wat er kan of mag en over de wijze van verduurzamen.**
- Er is een mismatch tussen de interesse in advies en de kans op uitvoering daarvan: 79% heeft interesse in advies en 75% is bereid daar €750 of meer voor te betalen, maar tegelijkertijd heeft maar 40% het plan te verkopen of te verbouwen, is maar 22% korter dan 5 jaar eigenaar en heeft 23% een bedrag voor verduurzamen over waarmee significant resultaat bereikt kan worden.
- Om het projectbudget zoveel mogelijk in uitvoering van verduurzaming te kunnen steken, is een financiële drempel voor maatwerkadvies nodig.

Meersporenbeleid

Meersporenbeleid om erfgoed sneller en goed te verduurzamen

1. Advies

binnen het gemeentelijke project *Maatwerk voor Monumenten*:

- 'Keukentafelgesprekken' met gemeentelijke DuMo coach
- ~~Maatwerkadviesrapporten door een externe partij~~
- *Gebiedsgerichte aanpak Ellecom (1 van de 3 Provinciale pilots Gelderland)*
- *Nieuw: inspiratieboek 100 best practice details*

2. Financiële ondersteuning

- Vrijstelling leges voor verduurzaming
- ~~Subsidie uitvoering maatwerkadviesrapport~~
- Restauratiesubsidie incl. verduurzamingsmaatregelen

3. Beleid

- Subsidieverordening
- Toetsings- en uitvoeringskader
- Verruiming zonnepanelenbeleid beschermde gezichten
- Beleidskader Energie & Landschap + analyse

4. Dereguleren

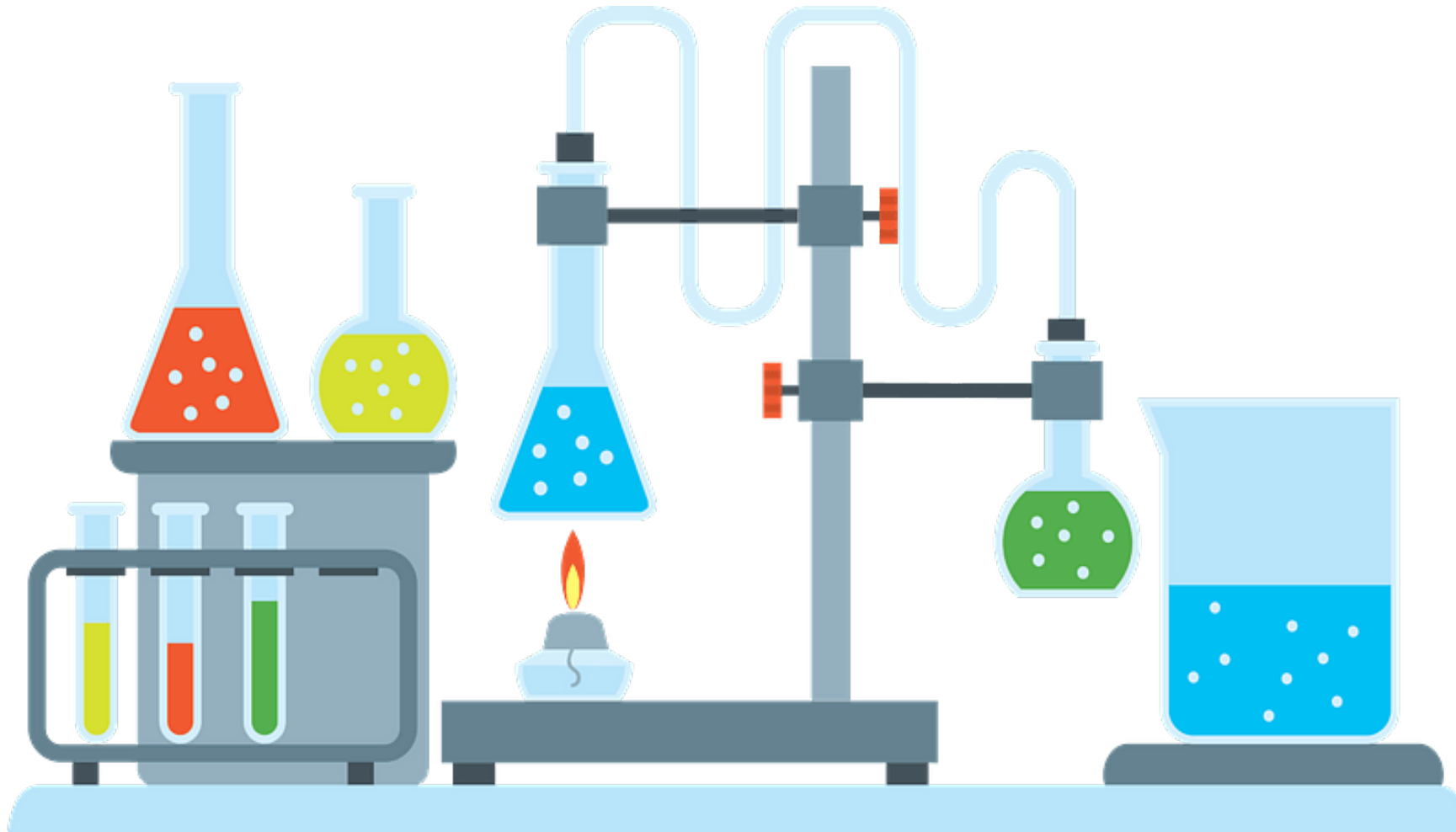
- ~~Maatwerkadvies = vergunning~~
- Collectieve vergunning/ toestemming, zoals in de Amsterdamse Schoolbuurt (en wellicht straks in Ellecom)

Maatwerk voor Monumenten

Monumenten als laboratorium

Zutphensestraatweg 26 in Ellecom, gemeentelijk monument

Zutphensestraatweg 25 in Ellecom – beeldbepalend pand

De bouwmethodiek is de meest bepalende factor

Het gros van de eigenaren wil een oude marmervloer (terecht) *niet* slopen om hier te isoleren.

Beschermd monument of niet.

Opzet Maatwerk voor Monumenten

1. Advies

- Keukentafelgesprekken met gemeentelijke DuMo coach
- ~~Maatwerkadviesrapporten door een externe partij~~

2. Financiële ondersteuning

- ~~Subsidie uitvoering maatwerkadviesrapport~~

3. Ontzorgen

- ~~Maatwerkadvies = vergunning~~

MAATWERK
VOOR **MONUMENTEN**

**Gebiedsgericht:
Amsterdamse Schoolwijk
Velp**

AAN DE SLAG OF HULP NODIG?

U kunt voor al uw vragen contact opnemen met ons. U bereikt ons via erfgoed@rheden.nl.
Liever telefonisch contact?

Heidi Buljs | (026) 49 76 482

Julie Roselle | (026) 49 76 437

Heidi Buljs

Julie Roselle

CONTACT

HOE WERKT HET?

U ontvangt van ons de vergunning met bijbehorend handboek. Als u gebruik wil maken van de vergunning kijken wij samen met u wat voor u de beste keuze is. Belt of mailt u ons voor het maken van een afspraak hiervoor? Hierna kunt u een aannemer om een offerte vragen. Deze offerte kunnen wij, als u dat wenst, voor u beoordelen. Ook daarna helpen wij u graag verder, bijvoorbeeld bij de controle van de uitvoering van de werkzaamheden. Hieraan zijn voor u geen extra kosten verbonden.

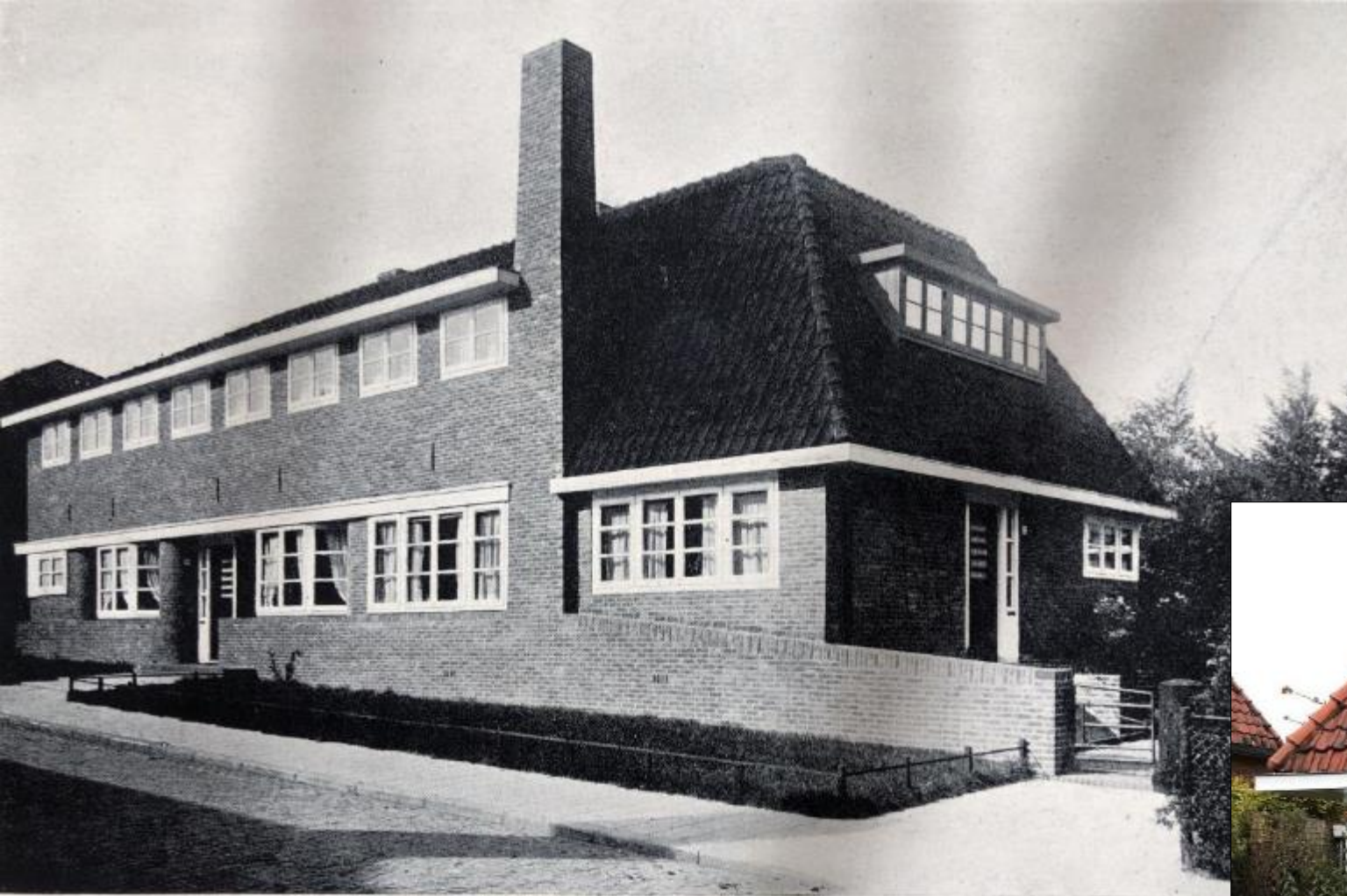
74 MONUMENTEN 1 VERGUNNING

KOZIJNEN VERNIEUWEN? ISOLEREND GLAS PLAATSEN? KLEURSTELLING WIJZIGEN?

Het is allemaal mogelijk met de overkoepelende omgevingsvergunning voor uw wijk. In deze flyer leest u meer over de achtergrond en de mogelijkheden.

De vergunning verplicht u uiteraard tot niets! Het is een hulpmiddel voor de duurzaamheidsopgave en de verbetering van de beeldkwaliteit van de wijk. Door één vergunning voor de gehele wijk te verlenen, maken we dit voor u als eigenaar van de woning iets makkelijker.

Renovatie in stijl Amsterdamse school

WALVAART
Bouw en Renovatie

code-
groen

natuur - recreatie - behoud
van groen & water
voor de toekomst

v. PALLANDTSTRAAT 20 [B1] v. PALLANDTSTRAAT 18 [A1]
VOORGEVEL

v. PALLANDTSTRAAT 18 [A1]
ZIJGEVEL RECHTS

v. PALLANDTSTRAAT 18 [A1] v. PALLANDTSTRAAT 20 [B1]
ACHTERGEVEL

v. PALLANDTSTRAAT 20 [A]
ZIJGEVEL LINKS

WONINGBLOK TYPE II - v. PALLANDTSTRAAT

—	= VERDWENEN RAAMHOUT	 	= GEWIJZIGE INDELING KOZIJN / VENSTER
—	= VERDWENEN ROEDEN	 	= GEREALISEERDE AANBOUW
—	= VERDWENEN KOZIJNHOUT		
—	= AANWEZIGHEID NIET BEKEND		

Pilot gebiedsgerichte aanpak Ellecom

gemeente Rheden

 provincie
Gelderland

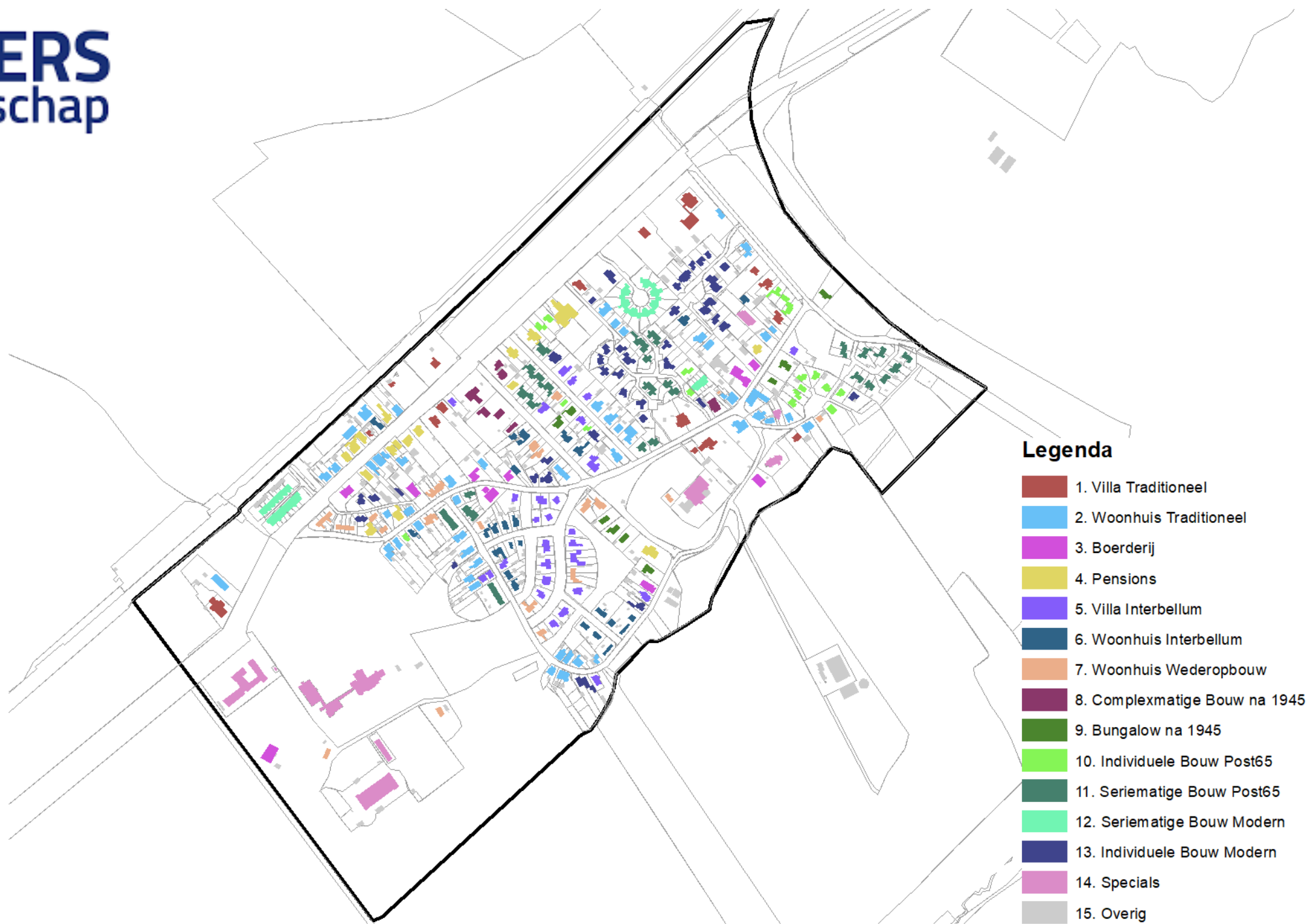
Pilot Ellecom

- staan aan het begin van het traject;
- bewoners zijn 'in the lead'
- doel is meer snelheid en volume
- kennisbevordering en uitwisseling eigenaren
- organiseren vraag zodat dit de markt in beweging brengt
- Bevorderen van kennis in de markt van het verduurzamen van historische gebouwen
- begin is analyse van de cultuurhistorische en natuurwaarden, verduurzamingskansen en bedreigingen waarden; kader voor verduurzaming

GELDERS
genootschap

Woonhuis traditioneel

1850-1914

afbeelding

- 93 adressen
- 9 gemeentelijke monumenten
- 12 beeldbepalende panden

CULTUURHISTORISCHE WAARDEN

Algemeen typerende kenmerken (bouwkundig, cultuurhistorisch, stedenbouwkundig)

Geschiedenis

Het gaat hierbij om de oudste (particuliere) woningen van (globaal) vóór 1914. Ze behoren tot de oudste bebouwing van het dorp en staan onregelmatig over het hele gebied verspreid. De woonhuizen wijken af ten opzichte van de villa's en de panden vanwege het (nagenoeg overal) ontbreken van erkers, serres en veranda's. Ook is de plattegrond veel eenvoudiger en vrijwel altijd gebaseerd op een functionele indeling vanuit het gebruik.

Architectuur

- Ambachtelijke traditionele stijl
- Soms invloeden van neorenaissance- of eclectische stijl
- Veelal ontworpen door ambachtsman of soms door architect

Stedenbouwkundige aspecten

- Verspreid voorkomend gebouwtipe, vooral langs oudere linten
- Geen sprake van planmatige ontwikkeling of -opzet

Bouwkundige aspecten

- Steenachtige vloeren op zand in verkeersruimten en 'natte' ruimten, zoals keukens
- Vaak aanwezigheid kelder
- Houten vloeren in verblijfsruimten en verdiepingen
- Steen muren in baksteen, al dan niet gepleisterd
- Gordingen- of sporenkap met keramische pan
- Decentraal verwarmd: gemetselde schoorstenen en kanalen
- Isolatie kleine, gedekte ruimtes

NATUURWAARDEN

Aanwezigheid of te verwachten soorten (zeldzame, bedreigde of karakteristieke dieren en planten).

GEBOUWPASPOORT ELLECOM

Verblijfsplaatsen voor vleermuizen

- Opleeningen rondom houten dakoverstekken (gewone dwergvloermuis en laatzvliager)
- Onder loodslabben of opleeningen rondom een dakraam of dakkapel
- Kieren rondom kozijnen
- Buitenluiken (gewone dwergvloermuis)
- Rolluiken
- Houten gevelbekimmering

NB: Voorzorg de aanwezigheid van een spouwmuur kan de aanwezigheid van verblijfsplaatsen van vleermuizen in de gevels worden afgesloten.

Nestlocaties voor vogels

- Onder dakpannen, ondanks het ontbreken van optimaal geschikte nestlocatie (hulsmuis, gierzwaluw, spreuur en huiszwaluw broeden ook op niet-optimale locaties)
- Beschutte plekken, zoals op rolluiken (duiven)
- Gevelstruiken en klimplanten tijdens broedseizoen (mrt.-aug.) van merel, roodborst en heggemus
- Gevelstruiken als winterschuilplaats/kwetterplek van hulsmuis

NB: Factoren die zorgen voor een niet-optimaal geschikte nestlocatie voor vogels zijn de geringe ruimte onder de oorspronkelijke dakpannen door de beperkte bolking in de dakpan en de aanwezigheid van overstekende kantpannen.

VERDUURZAMINGSKRANEN

Specifieke kansen voor verduurzaming van dit type

Quick-wins (zelf uit te voeren zonder beperkingen):

- Elektriciteitsverbruik beperken (oude apparaten vervangen, apparaten echt uitzetten of stand-by killer gebruiken)
- Warmteverlies beperken (gebruik bestaande compartimentering, schuifdeuren dichthouden etc. door afdichting en alleen verblijfsruimtes verwarmen, radiatorfolie aanbrengen, verwarmingstemperatuur een graad lager zetten, radiatorventilatoren plaatsen, verwarmingsleidingen isoleren, temperatuur verwarmingsketel verlagen, CV waterzijdig inregelen, tochtstrippen aanbrengen, dikke gordijnen/isolerende raambekleding aan de binnenzijde toepassen, aanwezige binnen- of buitenluiken gebruiken, deurbeveiliging isoleren, kozijnfolie aanbrengen)
- Waterverbruik beperken (waterbesparende kranen/douchekop, doorstroombegrenzer, regenwater afkoppelen door regenton of infiltreren in de grond)

Grotere ingrepen (doorgaans door derden uit te voeren en mogelijk alleen toegestaan met vergunning):

- Gevelisolatie binnenzijde: met aandacht voor bouwfysische risico's en cultuurhistorisch waardevolle afwerkingen binnenzijde.
- Gevelisolatie buitenzijde: doorgaans niet bij beschermde monumenten of in waardevolle gebieden vanwege ingrijpende karakterwijziging.
- Herstel of reconstructie binnen- en buitenluiken.
- Raamisolatie: afhankelijk van het aanwezige glas en bescherming pand of gebied; HR++glas, dun dubbelglas, vacuümglas, achterzetbeglazing, isolerende glasfolie.

NB: Glasvervanging is een geschikt moment om verdeelde waardevolle raamdeling en/of raamverdeling te herstellen/reconstrueren.

- Dakisolatie binnenzijde: met aandacht voor bouwfysische risico's en cultuurhistorisch waardevolle afwerkingen binnenzijde.
- Dakisolatie buitenzijde: vanwege daktoename met aandacht voor gewijzigde aansluitingen op gevels, goten, dakkapellen en -doorvoeren etc.
- Vloerisolatie: als vloering geen verblijfsruimte is meest economische oplossing t.o.v. dakisolatie.
- Begane grondvloerisolatie: aan onderzijde van vloer (thermokussens, isolatieplaten/-wol) of - minder effectief - op de bodem schelpen of EPS-panels. Houten vloerballen niet afsluiten met isolatieschuim en ventilatie onder vloer in stand houden.

NB: Bij steenachtige vloeren in verkeersruimtes is het kostentechnisch vaak beter de vloer te laten liggen en deze ruimtes niet te verwarmen waardoor hier een tussenklimaat ontstaat.

- Installaties: (hybride) warmtepomp, LTV (Lage Temperatuur Verwarming) met (traditionele of droogbouw) vloer- of wandverwarming of LT-radiatoren.
- Informatiepunten of WTW-installatie als bijverwarming.
- Opslag energie in buffer van betonvloer met vloerverwarming.

GEBOUWPASPOORT ELLECOM

- Zonnepanelen en/of zonnecollectoren met aandacht voor de kwaliteiten van het gebied.

NB: Duurzame opwekking is bij monumenten maatwerk en in principe niet zichtbaar vanaf openbaar toegankelijk gebied.

Algemene adviezen:

- Ventilatie: Bij het aanbrengen van kierdichting en/of isoleren van een woning is het van belang om goed te ventileren! Anders ontstaat het risico op condensatie en schimmelvorming. Handmatig ventileren is sterk afhankelijk van de discipline van de bewoner en meestal niet afdoende. Bestaande rookkanalen bieden de gelegenheid om ventilatiekanalen in aan te brengen.

Links voor inspiratie en informatie:

Instructiefilms Rijksdienst Cultureel Erfgoed

https://www.youtube.com/watch?v=M6i.clin_Gv7M&list=PL5VplAmk5f0hmbCuPswfVcVRH3s5WxaJdI

RCE, bouwfysische aandachtspunten

<https://www.cultureelerfgoed.nl/publicaties/publicaties/2019/01/01/isolatie-van-historische-gebouwen>
<https://www.cultureelerfgoed.nl/publicaties/publicaties/2021/01/01/groene-gids-binnengevelisolatie-van-monumenten-dampopen-of-capillair-actief>

St. Erkende Restauratiekwaliteit Monumenten

<https://www.verduurzamingsrichtlijnen.nl>
<https://www.stichtingnem.nl/verduurzaming>

Praktisch overzicht mogelijke maatregelen in opdracht van de Provincie Gelderland

<https://www.toelichtingverduurzaming.nl>

Besparingsstool Groene Grachten

www.dsgrasnamenukaart.nl/landschap

Monumenten.nl

<https://www.monumenten.nl/monumenten-verduurzamen/een-monument-verduurzamen-hoe-doet-u-dat>

Gemeente Rheden

www.watigouwerheden.nl
www.rheden.nl/inspanners/duurzameheid_klimaat/financiering
 Verduurzamingsrichtlijnen (H7) voor monumenten: <https://op.kchd.nl>

Vragen en klaar voor de volgende stap?

- duur@rheden.nl

Dit gebouwtipe valt onder groep 1: traditie

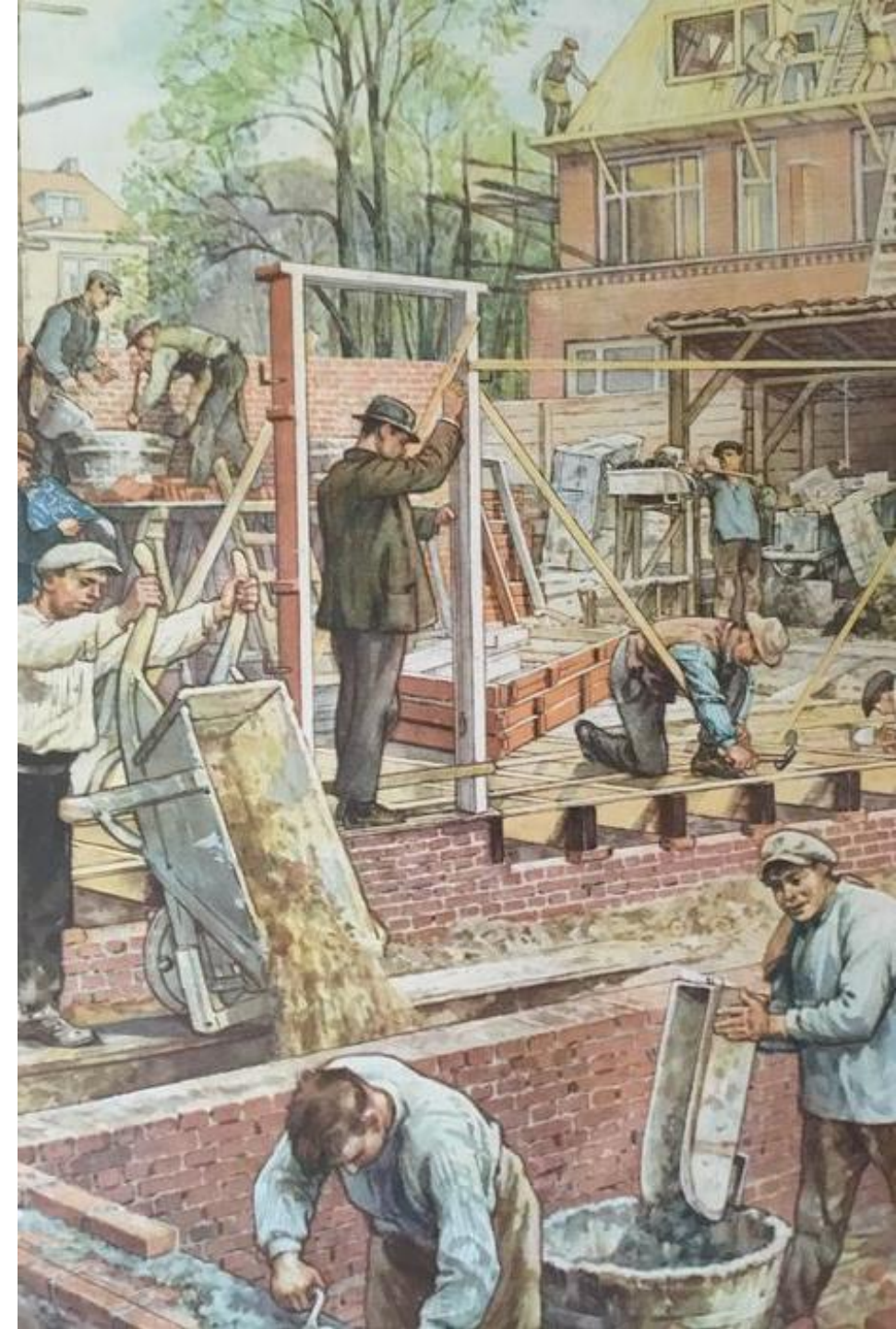
Foto: Natasja Groenink

GEBOUWPASPOORT ELLECOM

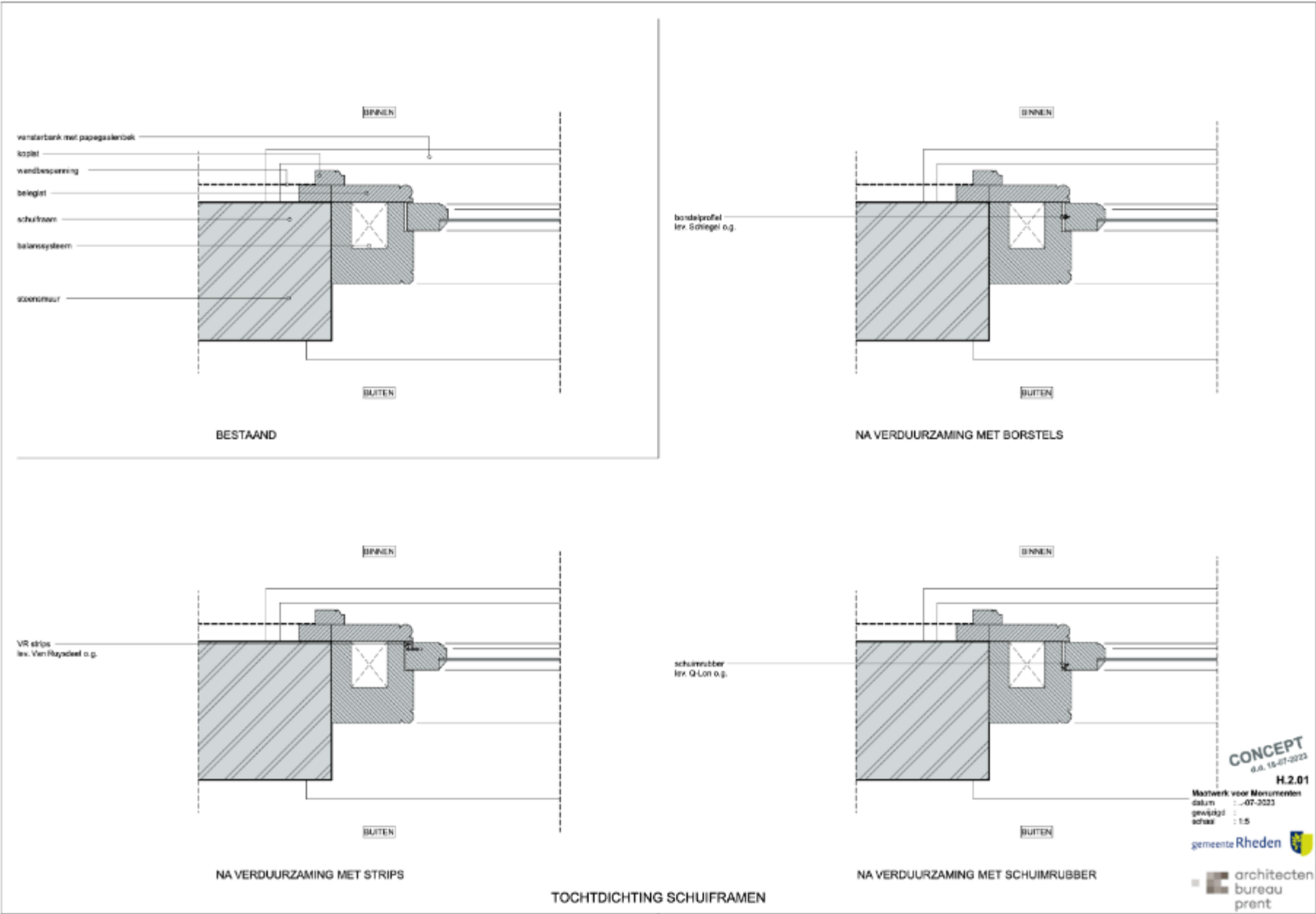
Richtlijnen en detailboek

Een gemiddeld historisch woonhuis in de gemeente Rheden...

- heeft 20cm dikke, bakstenen buitenmuren zonder spouw;
- met houten vloerbalken die in de buitenmuur liggen en ijzeren ankers die zorgen voor samenhang;
- heeft hoge houten ramen en deuren met enkel glas, een roedenverdeling en geen (goede) kierdichting;
- is voorzien van luiken of blinden;
- heeft dikwijls een serre;
- werd verwarmd met stookplaatsen;
- heeft hoge, maar relatief kleine vertrekken;
- heeft binnenmuren die bouwkundig verbonden zijn met de buitenmuur;
- is ongeïsoleerd!

Detailboek

H7 - Energiebesparende Maatregelen

- Algemene richtlijnen
- Isolatieglas
- Kierdichting, luchtdichting (en ventilatie)
- Gevelisolatie
- Dakisolatie
- Vloerisolatie

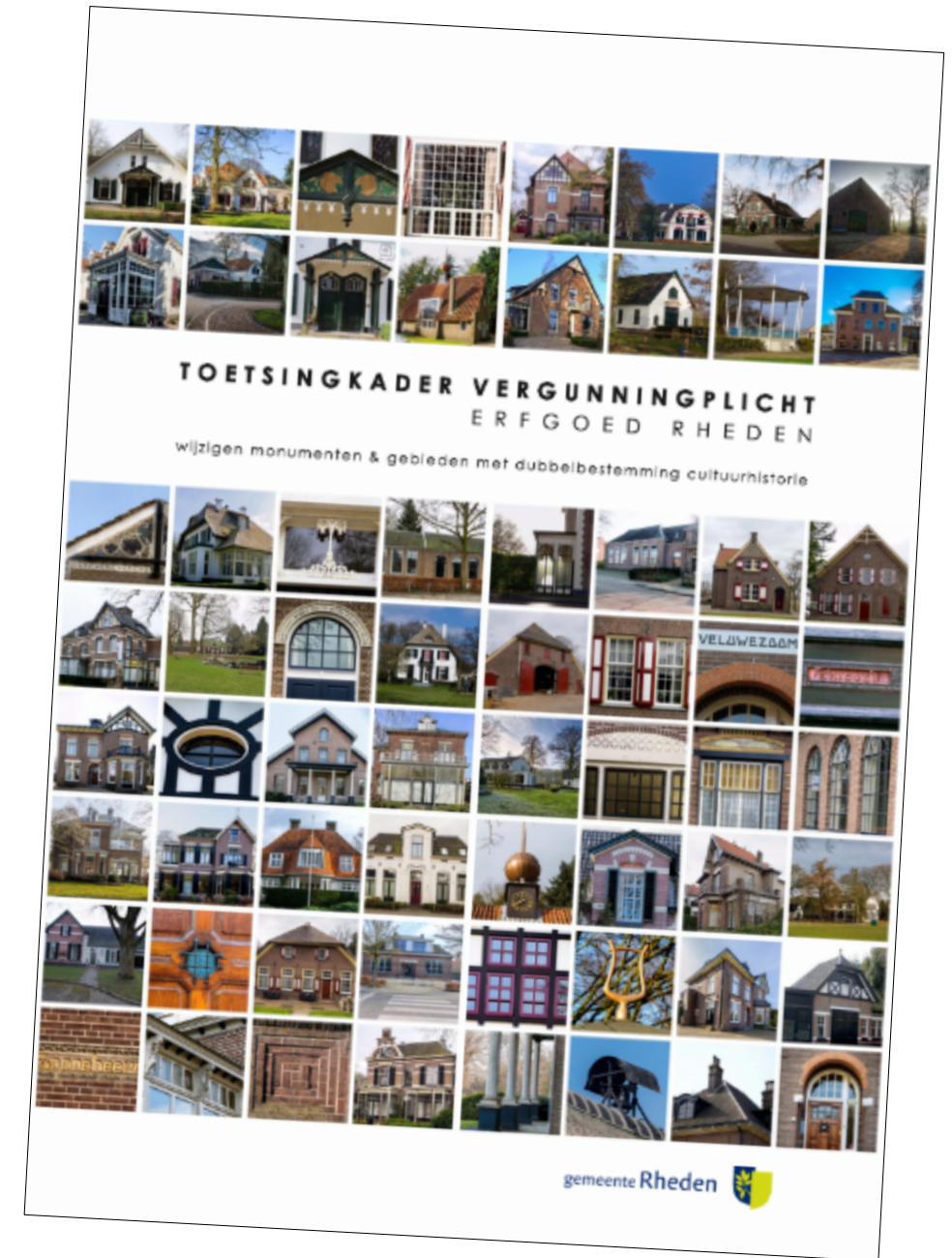
Zie: <https://ap.lc/Hx50H>

Overig beleid

Deregulering – ambtelijke toets

- Vrijstelling vergunningplicht op basis van:
 - Toetsingskader Vergunningplicht Erfgoed Rheden 2022
 - Uitvoeringskader Erfgoed Rheden 2022

Voorwaarden Delfts model

- Voldoende capaciteit en expertise binnen de gemeentelijke organisatie
- Politieke ruimte om onbelast, vakinhoudelijk te toetsen
- Duidelijk kader toets (het gemeentelijke uitvoeringskader is ca. 70 pagina's lang, met uitgebreide toelichtingen met het *waarom* van de richtlijnen)

Subsidieverordening Erfgoed Rheden

Restauratiebegrip verruimd, waardoor verduurzaming die onderdeel uitmaakt van restauratie ook gesubsidieerd kan worden.

Legesverordening Rheden

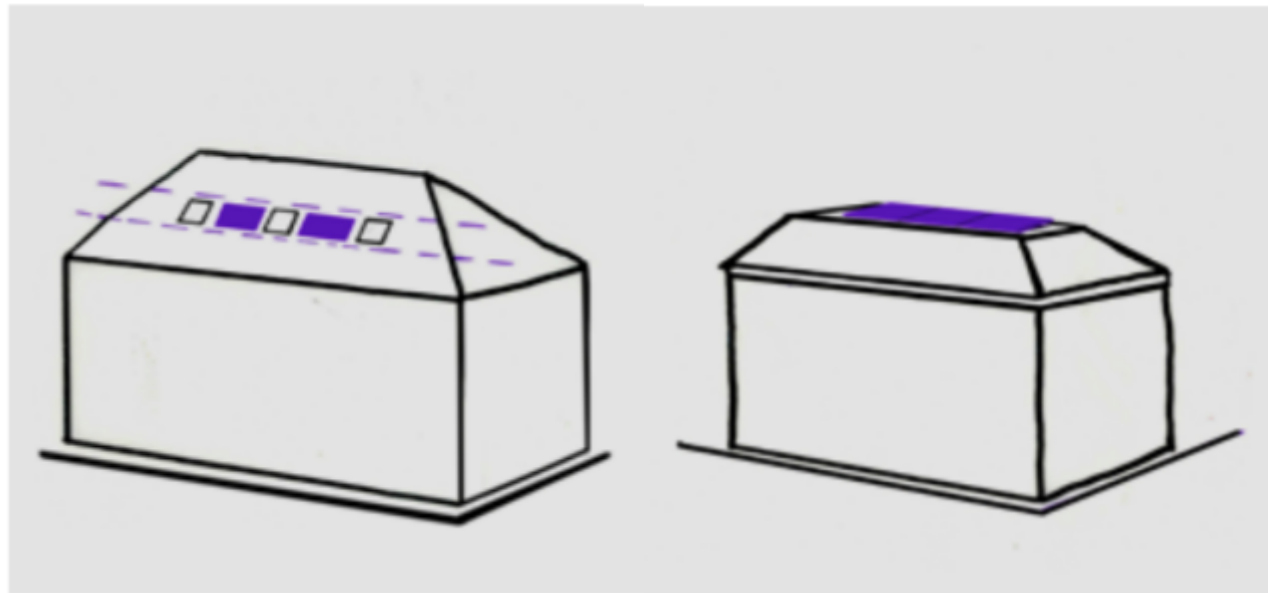
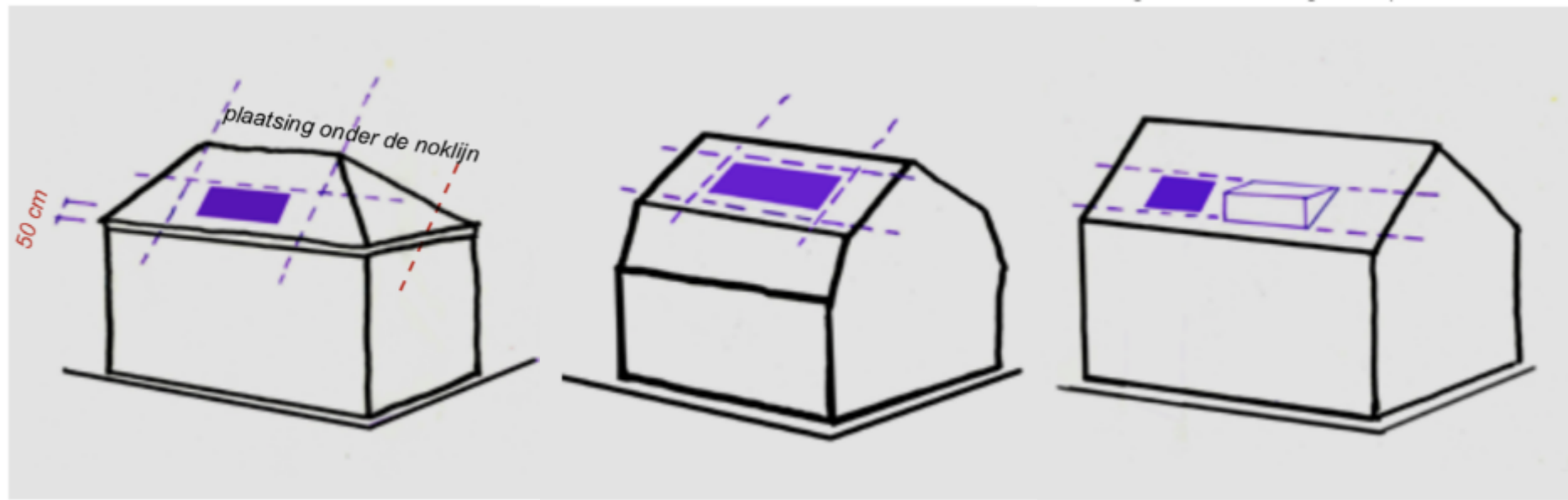
Leges worden niet geheven voor:

beschikkingen op aanvragen betreffende een omgevingsvergunning voor het plaatsen van zonnepanelen of zonnepannen o.a. op monumenten of op niet-monumenten in de Rijksbeschermden dorpsgezichten, alsmede aanvragen waarbij de vergunningplicht wordt veroorzaakt door het treffen van duurzaamheidsmaatregelen, maar die zonder deze maatregelen vergunningsvrij waren geweest. De vrijstelling geldt voor zowel de activiteit 'bouwen' als voor de activiteit 'monument veranderen' als voor de 'welstandstoets'.

Duurzame opwekking

- In beschermde gezichten:
 - 1^e orde zone: zonnepanelen niet of nauwelijks zichtbaar
 - 2^e orde zone: onder voorwaarden (een net legplan)

Duurzame opwekking

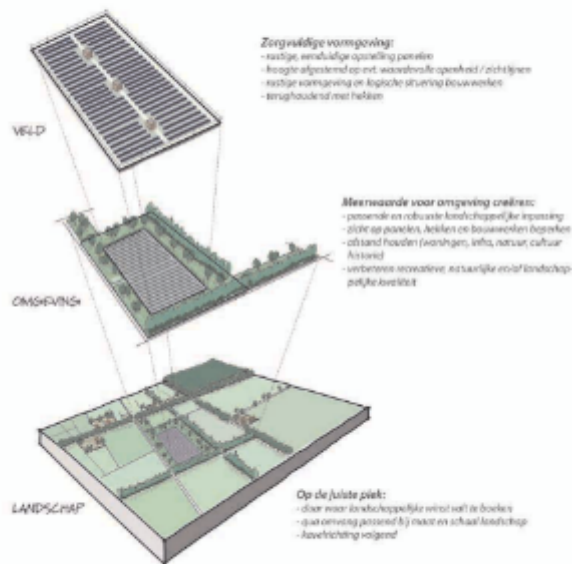
- Grondgebonden energieopwekking
 - Beleidskader Energie & Landschap
 - Technische en landschappelijke analyse ter nadere onderbouwing

INRICHTINGSPRINCIPES ZONNEVELDEN

Zonnevelden dienen op een goede manier landschapelijk te integreren. Voor een goede inpassing zijn inrichtingsprincipes geformuleerd op 3 schaalniveaus: het landschap, de directe omgeving en de bouw.

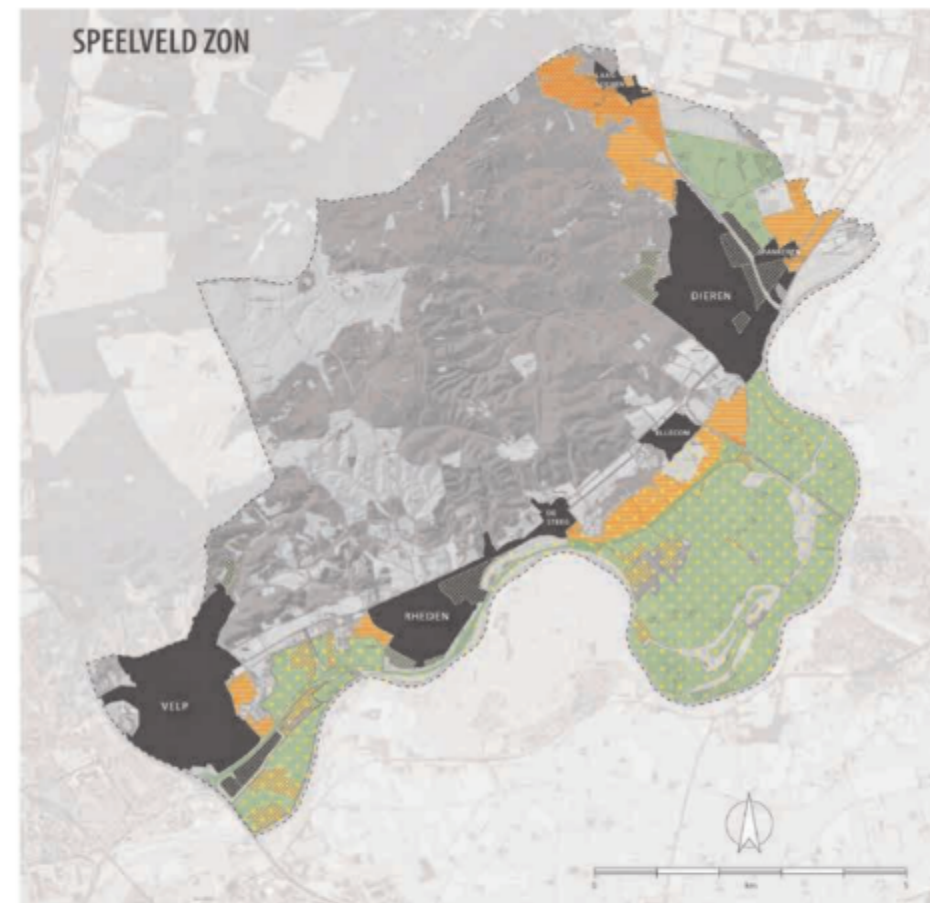
Het gaat hierbij om algemene principes die niet alle mogelijkheden dekken. Deze algemene principes worden verderop in dit hoofdstuk verder uitgewerkt specifiek per zoekgebied.

In de bijlage "Analyse Gratie en Landschap" zijn de gebiedsspecifieke en uitvoeringsgebonden gebieden en andere beschermen (duur, 45-57).

Overzicht afgeleverde inrichtingsprincipes zonnevelden

24

SPEELVELD

- KANSRIJK**
grootschalige zonnevelden mogelijk
- kansen voor zon boven parkeerterreinen sportcomplexen en op bedrijventerreinen
- kansen voor zon in combinatie met infrastructuur (A348)
- KLEINSCHALIGE ZONNEVELDEN (< 2 HA)**
weinig kansrijk i.v.m. bijzondere waarden (landgoederen, beschermd dorpsgezicht), evt. plaatselijk en kleinschalig mogelijk
- NEE:**
niet wenselijk vanuit bijzondere waarden natuur, landschap & erfgoed

BEPERKINGEN

- restrictie vanuit provinciaal beleid: gebieden onderdeel van Gelders Natuurnetwerk
- mogelijke belemmeringen voor zonnevelden als gevolg van aanduiding als winterbed (RWS), Natura2000 (rijk), GO en/of ganzenrustgebied (provincie).

Hartelijk dank voor de aandacht! Vragen?
dumo@rheden.nl